

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 3.5.2011
SEC(2011) 541 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

REZUMATUL EVALUĂRII IMPACTULUI

Document de însoțire pentru

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Asigurarea noastră de viață, capitalul nostru natural: o strategie a UE în domeniul
biodiversității pentru 2020**

{COM(2011) 244 final}
{SEC(2011) 540 final}

1. INTRODUCERE

În martie 2010, Consiliul European a adoptat un nou obiectiv ambițios în materie de biodiversitate, pentru a înlocui obiectivul care expira în 2010. Noul obiectiv vizează stoparea pierderii biodiversității și a deteriorării serviciilor ecosistemice până în 2020, refacerea acestora în măsura posibilului și sporirea contribuției UE la combaterea pierderii biodiversității globale.

Actualul cadru politic privind biodiversitatea nu va permite UE să-și atingă obiectivul principal stabilit pentru 2020. Prin urmare, Consiliul a solicitat Comisiei să elaboreze o nouă strategie, care să includă obiective, precum și măsuri și acțiuni fezabile și eficiente din punctul de vedere al costurilor, care să permită atingerea obiectivelor. Consiliul a solicitat ca strategia să reflecte rezultatele finale ale celei de-a zecea conferințe a părților la Convenția privind diversitatea biologică (CBD CoP10), care a avut loc la Nagoya, Japonia, în octombrie 2010, și să fie finalizată cât mai curând posibil după respectiva reuniune.

2. DEFINIREA PROBLEMEI

Sistemul de referință al UE în domeniul biodiversității pentru 2010 arată că, în medie, doar 17% dintre habitatele evaluate sunt într-o stare de conservare favorabilă și că până la 25% dintre speciile de animale din UE sunt în pericol de dispariție. Majoritatea serviciilor ecosistemice nu mai pot furniza calitatea și cantitatea optime pentru servicii de bază precum polenizarea culturilor, asigurarea de aer și apă curată și controlul inundațiilor sau al eroziunii, pe care se bazează multe activități economice.

Biodiversitatea Europei este în continuare grav amenințată de pierderea habitatelor, cauzată de schimbarea destinației terenurilor și de fragmentare, poluare, supraexploatarea/utilizarea neecologică a resurselor, speciile invazive și schimbările climatice. Toate aceste elemente de presiune au o intensitate constantă sau în creștere. Situația este similară la nivel internațional. Această amenințare decurge din factori indirecti care țin, de exemplu, de alegeri demografice și culturale/de stil de viață, de disfuncționalitățile pieței și de structura, dimensiunea și creșterea economică.

Degradarea și pierderea biodiversității au consecințe ecologice, economice și sociale semnificative, atât la nivelul UE, cât și la nivel internațional. De exemplu, pierderea zonelor umede riverane afectează societatea în general, prin reducerea controlului asupra riscului de inundații, diminuarea purificării apei, reducerea serviciilor recreative și de agrement și scăderea stocării de carbon. Unele sectoare economice sunt deosebit de afectate, deoarece se bazează pe biodiversitate și pe servicii ecosistemice, fie direct, fie indirect. Pierderea biodiversității are de asemenea consecințe asupra locurilor de muncă, deoarece în Europa un loc de muncă din șase este într-un fel legat de mediu și de diversitate, fie direct, fie indirect. De asemenea, limitează furnizarea mai multor servicii ecosistemice esențiale pentru menținerea sănătății populației, de la furnizarea hranei și a apei potabile până la asigurarea unui aer curat și a medicamentelor. În plus, are un efect important asupra coeziunii teritoriale a UE, deoarece biodiversitatea și ecosistemele consolidează structura socială și identitatea multor regiuni europene.

Acțiunile propuse în acest document vizează domeniile în care UE poate adăuga valoare și avea un efect mobilizator. Totuși, este evident că, în lipsa unor acțiuni similare din partea statelor membre, acțiunile menționate nu vor fi suficiente pentru a atinge obiectivul de a stopa pierderea diversității. Atingerea obiectivului principal pentru 2020 va depinde de o combinație de măsuri la nivelul UE și la nivel național, regional sau local, în conformitate cu principiul subsidiarității. Ar putea fi necesar ca acțiunile să difere de la un stat membru la altul sau de la o regiune la alta.

3. OBIECTIVE

Obiectivul general îl constituie obiectivul UE privind biodiversitatea pentru 2020 și cele trei componente ale sale. Atingerea obiectivului principal pentru 2020 este de asemenea privită ca un pas intermediar pentru atingerea obiectivului din viziunea pentru 2050 și ca o modalitate de respectare a angajamentului UE față de obiectivele internaționale privind biodiversitatea pentru 2020.

Sunt identificate obiective specifice, luând în considerare factorii care au condus la neatingerea de către UE a obiectivului stabilit pentru 2010, precum și necesitatea de a reflecta obiectivele internaționale privind biodiversitatea convenite la CBD CoP10. O evaluare a legislației și a politicii UE actuale arată că nu există lacune majore la nivel de politici în ceea ce privește două dintre cauzele directe ale pierderii biodiversității: schimbările climatice și poluarea. În schimb, există lacune semnificative în ceea ce privește schimbarea destinației terenurilor, supraexploatarea/utilizarea necologică a resurselor și speciile alogene invazive. Drept urmare, trei obiective specifice se concentrează pe acoperirea acestor aspecte. Cele trei obiective specifice rămase sunt subordonate viziunii pentru 2050 și obiectivului principal pentru 2020 de menținere și sporire a biodiversității și a serviciilor ecosistemice în UE (atât în interiorul, cât și în afara rețelei Natura 2000 de zone protejate) și la nivel internațional.

Au fost studiate în egală măsură opțiuni pentru obiective operaționale și niveluri de ambiție diferite, în funcție de potențialul lor de a ameliora sistemul de referință până în 2020, pentru a realiza obiectivul principal și a transpune în realitate viziunea. Cele șase obiective operaționale (tabelul 1) sunt:

Obiective generale	Obiective specifice	Obiective operaționale
Stoparea pierderii biodiversității și a degradării serviciilor ecosistemice din UE până în 2020	Punerea în aplicare integrală a directivelor privind păsările și habitatele	O1 - Stoparea deteriorării stării tuturor speciilor și habitatelor vizate de legislația UE privind natura și realizarea unei îmbunătățiri semnificative și cuantificabile a stării acestora, astfel încât, până în 2020, în comparație cu evaluările curente: (i) să existe cu 100% mai multe evaluări de habitate și cu 50% mai multe evaluări de specii realizate conform directivei privind habitatele să indice o îmbunătățire a stării de conservare; și (ii) să existe cu 50% mai multe evaluări de specii realizate conform directivei privind păsările să indice o stare sigură sau îmbunătățită.
	Creșterea contribuției agriculturii și a silviculturii la menținerea și sporirea biodiversității*	O3a - Până în 2020, extinderea la maximum a zonelor agricole (pășuni, teren arabil și culturi permanente) care sunt acoperite de măsurile legate de biodiversitate prevăzute de PAC, astfel încât să se asigure conservarea biodiversității și să se obțină o îmbunătățire măsurabilă(*) a stării de conservare a speciilor și habitatelor care depind sau sunt afectate de agricultură, precum și o îmbunătățire a furnizării de servicii ecosistemice comparativ cu sistemul de referință al UE pentru 2010, contribuind astfel la ameliorarea gestionării durabile. O3b - Până în 2020, vor fi în vigoare planuri de management forestier sau instrumente echivalente, în conformitate cu gestionarea durabilă a pădurilor

		<p>(SFM¹), pentru toate pădurile care sunt proprietate publică și pentru exploatațiile forestiere peste o anumită mărime(**) (urmează a fi definită de statele membre sau de regiuni și comunicată în cadrul programelor lor de dezvoltare rurală) care primesc finanțare în cadrul programului de dezvoltare rurală al Uniunii Europene, astfel încât să se obțină o îmbunătățire măsurabilă(*) a stării de conservare a speciilor și habitatelor care depind sau sunt afectate de silvicultură, precum și o îmbunătățire a furnizării de servicii ecosistemice comparativ cu sistemul de referință al UE pentru 2010.</p> <p>(*) Pentru ambele obiective, îmbunătățirea va fi măsurată în raport cu obiectivele de îmbunătățire cuantificate privind starea de conservare a speciilor și a habitatelor de interes pentru UE în cadrul obiectivului 1 și privind refacerea ecosistemelor degradate în cadrul obiectivului 2.</p> <p>(**) Pentru exploatațiile forestiere mai mici, statele membre pot oferi stimulente suplimentare pentru a încuraja adoptarea de planuri de management sau de instrumente echivalente care să fie în acord cu gestionarea durabilă a pădurilor.</p>
	Asigurarea utilizării durabile a resurselor piscicole	O4 - Obținerea unei producții maxime durabile (MSY) ² până în 2015. Obținerea unei distribuiri a populației în funcție de vârstă și mărime, care să indice o stare bună de sănătate a rezervelor, prin gestionarea pescuitului într-un mod care să nu aibă efecte negative semnificative asupra altor stocuri, specii și ecosisteme; astfel, va fi posibilă obținerea unei stări ecologice bune până în 2020, în conformitate cu cerințele Directivei-cadru privind strategia pentru mediul marin.
	Combaterea speciilor alogene invazive	O5 - Până în 2020, identificarea și prioritizarea speciilor alogene invazive (IAS) și a căilor de introducere, controlul și eradicarea speciilor prioritare și gestionarea căilor de introducere pentru a preveni introducerea și stabilirea de noi IAS.
Refacerea serviciilor ecosistemice în măsura posibilului	Mentținerea și refacerea ecosistemelor și a serviciilor aferente	O2 - Mentținerea și ameliorarea ecosistemelor și a serviciilor aferente prin crearea unei infrastructuri ecologice și refacerea a cel puțin 15% din ecosistemele degradate până în 2020.
Sporirea contribuției UE la combaterea pierderii biodiversității globale	Contribuție la evitarea pierderii biodiversității globale	O6 - Creșterea, până în 2020, a contribuției UE la combaterea pierderii biodiversității globale.

Tabelul 1: Obiective generale și specifice și obiective operaționale

4. MĂSURI ȘI EFECTE CONEXE

În cazul fiecărui obiectiv, este propus un set coerent de măsuri complementare necesare pentru atingerea acestuia. Efectele probabile ale acestor măsuri sunt analizate pe baza unor criterii ecologice, economice și sociale, făcând diferențieri în funcție de tipul de măsură, acolo unde este cazul.

Dat fiind că măsurile vor fi detaliate și analizate în cadrul studiilor de impact care vor fi efectuate în contextul altor propuneri de politici aflate în așteptare, impactul va fi evaluat în principal într-un mod calitativ (tabelul 2). Ordinele de mărime ale impactului cantitativ agregat sunt indicate acolo unde este posibil; de asemenea, în scop ilustrativ, sunt date

¹ Așa cum sunt definite în SEC (2006) 748.

² UE și-a asumat obiectivul de a atinge nivelurile MSY până în 2015, în cadrul Reuniunii mondiale la nivel înalt privind dezvoltarea durabilă din 2002, precum și noua țintă privind pescuitul pentru 2020, adoptată cu ocazia CBD CoP10.

exemple de cazuri specifice, de obicei la nivel de proiect. Distribuția impactului în cadrul UE și impactul internațional așteptat sunt de asemenea evaluate, acolo unde este cazul.

		Impactul asupra mediului	Impactul economic	Impactul social
O1	+	Sporirea biodiversității și a serviciilor ecosistemice din siturile Natura 2000, creșterea rezistenței la factori de stres precum schimbările climatice. Sinergii cu WFD și MSFD.	Sporirea beneficiilor oferite de serviciile ecosistemice. Oportunități limitate pentru sectorul privat în Natura 2000.	Creșterea ocupării forței de muncă în zonele rurale pe termen mediu.
	-		O fracțiune din totalul costurilor de gestionare de 5,8 miliarde EUR pe an.	Posibile pierderi de locuri de muncă pe termen scurt din cauza accesului limitat la resurse.
O2	+	Menținerea și îmbunătățirea ecosistemelor și a serviciilor, cum ar fi apa și aerul curat, stocarea carbonului și controlul dezastrilor naturale. Creșterea rezistenței ecosistemelor și reducerea vulnerabilității la modificările climatice. Sinergii cu WFD și MSFD.	Sporirea beneficiilor oferite de serviciile ecosistemice. Lipsa estimărilor agregate ale beneficiilor, dar prezența dovezilor bazate pe proiect ale raporturilor beneficii-costuri în intervalul 3 - 75. Noi oportunități de investiții pentru întreprinderi și potențial de inovare. Beneficiile atenuării schimbărilor climatice.	Beneficii sociale multiple, atât în zonele urbane, cât și în cele rurale, cum ar fi impactul pozitiv asupra sănătății și calității vieții, beneficii estetice și psihologice, reducerea expunerii la dezaastre naturale și noi oportunități de locuri de muncă în domeniul refacerii și al conservării.
	-		Costuri de ordinul a câteva miliarde pe an, însă costurile cu infrastructura verde ar putea înlocui investițiile mai costisitoare în infrastructura gri.	
O3	+	Menținerea și ameliorarea agriculturii și a ecosistemelor forestiere și a serviciilor aferente, inclusiv stocarea carbonului, prevenirea eroziunii, controlul poluării și purificarea apei. Sinergii cu WFD.	Noi posibilități create pentru diversificarea sectorului agricol; îmbunătățirea veniturilor producătorilor agricoli din zonele Natura 2000 și a celor cu valoare naturală importantă; creșterea competitivității și diversificarea sectorului silvic.	Contribuție la dezvoltarea rurală în zone defavorizate; noi locuri de muncă.
	-		Costuri legate de finanțarea prin măsurile din pilonul 1 și pilonul 2, care ar contribui parțial la costurile gestionării zonelor Natura 2000 și a celor cu valoare naturală importantă. Este probabil să se schimbe mai degrabă prioritățile în materie de cheltuieli decât costurile nete. Administrația silvică planifică cheltuieli administrative mai mari decât compensațiile acordate prin plățile pentru dezvoltare rurală.	
O4	+	Niveluri crescute și mai durabile ale populațiilor de pești, ecosisteme și servicii marine menținute și îmbunătățite. Sinergii cu MSFD.	Impact pozitiv pe termen lung asupra veniturilor din pescuit. Creșterea eficienței cheltuielilor publice.	Prevenirea efectelor negative asupra locurilor de muncă în cazul unei scăderi accentuate a stocurilor de pește.
	-		Efecte negative pe termen scurt asupra veniturilor din pescuit. Costuri de gestionare mai mari pentru a evita efectele negative asupra ecosistemelor.	Costuri sociale pe termen scurt cauzate de reducerea flotei din sectorul de pescuit.

O5	+	Reducerea presiunii asupra speciilor și habitatelor din IAS. Puternic efect de sinergie cu alte obiective, de exemplu refacerea ecosistemului.	Reducerea pagubelor economice. Conform primelor estimări, beneficiile în termeni de daune evitate vor fi de 1-9 miliarde EUR pe an.	Reducerea efectelor negative asupra sănătății umane, evitarea consecințelor negative asupra locurilor de muncă, îmbunătățirea serviciilor culturale și a activităților recreative.
	-		40 milioane – 190 milioane EUR pe an.	
O6	+	Îmbunătățirea biodiversității globale, în special în țările în curs de dezvoltare, dezvoltarea serviciilor ecosistemice precum stocarea carbonului, furnizarea, purificarea și retenția apei. Unele îmbunătățiri și în UE.	Beneficii economice din biodiversitate și servicii ecosistemice, de exemplu atenuarea schimbărilor climatice, creșterea randamentelor culturilor prin polenizare în țările în curs de dezvoltare. Diversitatea genetică aduce beneficii țărilor UE și țărilor în curs de dezvoltare (produse cosmetice și medicamente). Protocolul ABS asigură certitudinea juridică a accesului la resurse pentru companiile UE.	Reducerea sărăciei. Scăderea riscului ca dezastrele naturale să aibă efecte sociale. Beneficii pentru sănătate. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunităților locale prin schimbul de cunoștințe tradiționale.
	-		Creșterea contribuției UE la finanțarea biodiversității globale până în 2020; costul protocolului ABS pentru industria UE.	

Tabelul 2: Costuri și beneficii cheie ale realizării obiectivelor

Raportul analizează prioritizarea acțiunilor în cadrul fiecărui obiectiv. O2 și O5 lansează măsuri în domenii care în prezent nu fac parte din cadrul politic al UE privind biodiversitatea și promit să furnizeze rezultate semnificative și rapide. Totuși, îmbunătățirea implementării și a integrării în sectoare este de asemenea esențială pentru atingerea obiectivelor generale.

5. FINANȚAREA ȘI GUVERNANȚA

Dat fiind că finanțarea insuficientă a fost un factor cheie în nerespectarea obiectivului UE pentru 2010, va fi important să se asigure o finanțare adecvată și eficientă pentru implementarea strategiei privind biodiversitatea pentru 2020. În timp ce pentru unele obiective accentul va fi pus pe absorbția eficientă și redistribuirea resurselor existente, va trebui ca sursele existente să fie sporite și să fie identificate și promovate surse noi – atât publice, cât și private – la nivelul UE, la nivel național și internațional.

În perioada de programare actuală și fără a aduce atingere rezultatului negocierilor asupra următorului cadru financiar multianual, acest scop va trebui atins prin raționalizarea resurselor existente și maximizarea beneficiilor asociate ale diverselor surse de finanțare, inclusiv finanțarea pentru agricultură și dezvoltare rurală, pescuit, politică regională și schimbări climatice. Oportunitățile oferite de reformele politice în curs (de exemplu cele vizând PAC, PCP și politica de coeziune), noile inițiative politice (de exemplu inițiativa emblematică privind eficiența utilizării resurselor) și următoarele perspective financiare ar trebui folosite pentru a atinge obiectivul și a realiza viziunea în mod eficient. Includerea obiectivelor privind biodiversitatea ar trebui avută în vedere ca parte a cadrului strategic comun, aflat în curs de examinare de către Comisie, pentru a prioritiza fondurile pentru cele cinci instrumente de finanțare din cadrul politicilor rurală, regională, socială și de pescuit.

De asemenea, vor fi necesare mecanisme de finanțare pentru a mobiliza finanțare atât din surse publice, cât și din surse private, la toate nivelurile. La nivelul UE și la nivel național, reforma subvențiilor dăunătoare ar putea oferi oportunități, în conformitate cu Strategia pentru 2020 și obiectivul internațional CDB. La nivelul UE, plățile pentru serviciile ecosistemice (PES - Payments for Ecosystem Services) vor fi mobilizate suplimentar pentru a recompensa produsele publice și private din ecosistemele agricole, silvicol și marin. Ar trebui de asemenea să se ofere stimulente pentru a încuraja investițiile inițiale în proiecte de infrastructură ecologică și în menținerea serviciilor ecosistemice, de exemplu, printr-o alocare mai bine orientată a fondurilor UE și prin parteneriate public-privat. Potențialul compensărilor în domeniul biodiversității va fi avut în vedere ca o modalitate de a evita pierderile nete.

Obiectivele comune ale UE și CBD trebuie să fie urmărite printr-o combinație de măsuri la nivel subnațional, național și UE. Aceasta va necesita o coordonare strânsă între toate părțile implicate în procesul de implementare. Se propune un cadru comun de implementare, prin care fiecare stat membru va include obiectivele UE în propria strategie națională în materie de biodiversitate și în planul de acțiune; dacă este cazul, statele membre vor completa obiectivele UE cu obiective naționale, ținând de asemenea cont de obiectivele internațional adoptate la COP10. Autoritățile locale și regionale, sectorul privat și societatea civilă vor avea de asemenea un rol important de jucat, iar participarea acestora la implementarea strategiei trebuie să fie promovată și facilitată la toate nivelurile.

6. MONITORIZAREA, ANALIZA, COMUNICAREA ȘI ACȚIUNI VIITOARE

Comisia, împreună cu alți parteneri, va elabora până în 2012 un cadru logic pentru a monitoriza tendințele și va evalua într-un mod coerent progresele realizate în ceea ce privește măsurile și obiectivele, pe baza sistemului de referință în domeniul biodiversității al UE pentru 2010 și a unui set simplificat de indicatori conveniți. De asemenea, se vor avea în

vedere sinergii și o mai bună integrare cu inițiativele existente. Comisia va continua de asemenea să se ocupe de acoperirea lacunelor de cunoștințe, în special în ceea ce privește legăturile dintre biodiversitate, ecosisteme și serviciile aferente. La nivel internațional, EU susține eforturile de creare a unei platforme interguvernamentale științifice și politice privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice (IPBES - Intergovernmental Science Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services), pentru a consolida interfața știință-politică.

Comisia, în consultare cu statele membre, va crea un sistem de raportare simplificat și, acolo unde este posibil, în acord cu obligațiile de analiză și raportare prevăzute de CBD. În fine, se vor face eforturi pentru a crește gradul de conștientizare a publicului cu privire la importanța biodiversității și la rolul pe care toate părțile interesate îl pot juca în conservarea biodiversității și în asigurarea unei utilizări durabile a acesteia.

Pe baza priorităților subliniate mai sus și a obiectivelor și a acțiunilor expuse, Comisia va prezenta propuneri și inițiative concrete pentru a-și respecta angajamentele pentru diferitele componente ale strategiei, inclusiv o inițiativă privind infrastructura ecologică până în 2012, o strategie privind speciile alogene invazive în 2012 și o propunere legislativă de implementare a Protocolului privind accesul la beneficii și distribuirea acestora, în 2012. Acestea vor fi însoțite de studii de impact, acolo unde este cazul. Reformele politice în curs, inclusiv cele vizând PAC, PCP și politica de coeziune, oferă oportunități de a spori sinergiile și de a maximiza compatibilitatea cu obiectivele și măsurile care țin de strategia în materie de diversitate.

O evaluare intermediară a strategiei va fi efectuată cel mai târziu la începutul anului 2014, iar evaluarea finală va fi efectuată în 2020. Comisia poate revizui obiectivele, dacă este necesar, ținând cont de cele mai recente informații, și poate avea în vedere pași suplimentari și complementari care să reflecte evoluțiile relevante și prioritățile apărute la nivel național, UE și internațional.